

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

Издаје сваки дан у 6 ч. пре подне.

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Адреса за телеграме:
„СТРАЖА“ — БЕОГРАД

Претплата на Србију на пошти:
 на годину Дни 12.-
 шест месеци 6.-
 три месеца 3.-
 један месец 1.-

претплата на иностранство на пошти:
 на годину дн. 30.-
 шест месеци 15.-
 три месеца 7.50

Еван Редакције и Адмни:
 Косајска ул. бр. 22.

Глас се дају у Адмни.
 Цена утврђена.

Копирање се писма не при-
 тегују. — Рукописи се не
 враћају.

Писма, рукописе, новац и
 све остало што се односи
 на лист, слаће власнику
 листа.

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Војничко образовање 14-годишњих дечака

БУКУРЕШТ, 6. априла. — У букурешким политичким круговима преовладало је мишљење, да хабсбуршкој монархији нема опстанка и да ће у најскоријој будућности исчезнути, ако благовремено не закључи мир. Заједнички Министар Војни издао је наредбу, којом се сви они младићи који су навршили 14 годину имају јавити својим војним командама ради војничког образовања.

Погибија Етем-бега

— Кретање узима озбиљнији карактер —

На нашој граници према Арбанији кретање арнаута узима све озбиљнији карактер. По једној приватној вести 3. априла је убијен Етем-бег, гувернер Подградца, један од најугледнијих арнаутских првака. Убили су га арнаутски побуњеници, који се спремају да нападну на нашу границу, за време док их је саветовао да се разиђу и да не чине упаде у интересу доброг суседства, које је Арбанији више потребно Србији. Етем-бег је био један од најискренијих присталица добрих односа са Србијом

Господину Крсти Цицварићу

директору „Балкана“
 Господине,

Ви сте и мене анонимно напали у 90 броју „Балкана“, у чланку, који је дошао у низу оних Ваших анонимних чланака који су од пре неколико дана груписани под општим називом: „Једна повлашћена јеврејска мафија.“

О томе нападу, којим себе, надам се, нисте ни мало задовољили, чуо сам много раније — пре него што сте га уопште и написали. О њему ми је донео саопштење г. др Радоје Јовановић, управник државне статистике, резервни пешадиски капетан, кад се из Београда, пре неколико дана у Ниш вратио.

Да ли смете да ме после тога напада погледа, е у очи? Сметете ли без црвенила и стида да станете да се очу у очи погледамо?

Вашиг газду, који и Вас (као и сваког са којима има додира) нечовечно експлоатише, знам добро. Он нити има стида, нити црвенила (о савести нећу ни да говорим); и за то се њему за

ово што сте Ви урадили, нећу да обраћам.

Ја тражим неког који ми изгледа моралнији и осетљивији у томе листу који се спустио од обичног ласкавца до Ивана Карачека. И, ја се дакле обраћам Вам. Вама и зато што сте ми Ви одговорили, јер сте Ви тај, који ме је оклеветао и увредио, јер сте Ви тај кога ја у томе листу познајем, и који је до тога тренутка био мој пријатељ.

Преко нуле (какви у свакоме погледу Ваш газда представља у поштену, морално и интелектуално свету), прелазим — прелазим равнодушно, и... — искреним Вам пажњу на овај мој одговор:

У своме нападу у поменутом броју „Балкана“, изнели сте за мене: — „Мафија има и свога новинарског агента у лицу малог Војислава Росића, кога готово сваки дан можете видети на прагу Левине канцеларије (Левин је финансирао Росићу „Депешу“). По Левиним инструкцијама Росић на србе на г. Власу Илића, час у „Стражи“, час у „Раднички Новинама“, и т. д.

Пре свега, Господине, све што пишем потписујем; б) не пишем ни по чијим инструкцијама, а најмање по Левиним; в) Аврам Левин и кад није

финансирао „Депешу“; г) не можете ме видети на прагу канцеларије Аврама Левина....

Све ово могу да Вам потврдим. Ви изволите доћи овамо у Ниш. Из Београда се не види; то не можете видети ни највећим дурбином, којим изгледа као и да посматрате из Београда шта се овамо у Нишу догађа.

Ви, Господине Цицварићу, желите да се борите против мафије. То је лепо; то треба — али Ви то не чините да би је уништили, него да би једна отишла, а друга дошла; Ви то радите као месечно оруђе једне друге, много опасније дружине!

Ви истичете своје јунаштво, где се оно мало тражи, а овде, где требате да га покажете и својим потписом, Ви се ту кријете. Зашто то чините? Имате ли документа — потпишите слободно: документи ће Вас заштитити, а Ви неће у очима поштена света бити већи, много већи него што и Ви о себи мислите.

Ја, на пример, на Вашем месту тако бих радио. Са документима у руци оптуживао бих сваког, и мој глас био би силан, силнији и од грома! Ја се тада не бих никога бојао, а на свако оптужбу одговарао документима!

Зашто Ви не урадите тако? Ви оптужујете, значи имаћете сигурне документе? Зашто не потписујете своје оптужбе? Знаете ли колику неправду и себи чините, и колику малу важност документима показујете кад под њих не стављате своје име.

— Свршите се —

Ниш, 2 априла 1915.

Војислав М. Росић
публициста

Кроз жибу

Красан надзорник
 На прузи Скопље—Зелениково надзорник је некакав Жидовин Перовић. Какав је овај службеник најбоље се види по овоме:

1) Прошле године је упропастио материјал, којим је имао да сазна две стражаре. Међутим, он је материјал уситнио,

продавши га у Скопљу.

2) Шверцовао је дуван из Турске. У овоме је ухваћен, али као и обично: вук појео магарац!

3) Г. надзорник је уцењивао чуваре обећавајући им да ће их регулисати.

И под тим изговором он је од некаког Стојана Крстића узео 60 динара, од Зафира Славића 50 динара, од Чедомира Миловановића 70 динара и т. д. и т. д. И наравно да их није регулисао. Међутим, он им је узео више новца, но што је њихова плата.

Железничар.

Против дивљака

Протест бивших сарајевских
 НИШ, 6. априла.

Председник Министарског Савета г. Никола Пашић добио је из Београда, Охрида, Струге и Прилипа телеграме у којима грађани ових места осуђују и гнушају се мучког, зликовачког и нехришћанског напада бугарских комитета, који су учинили на нашу отаџбину, онда кад се наша храбра војска бори за ослобођење и уједињење целог подјармљеног Српства

Фон дер Голд

— Један груб маневар —

„Ган“ у дипломатској ситуацији износи поводом чега је Фон дер Голд наша напустио Цариград и отпутовао за Берлин и између осталог каже: Вели се такође како је маршал имао уз пут да учини последњи покушај у Софији не би ли задржао Бугарску у њеној

благоданности неутралности према Турској, понудивши јој грађаву Енос-Митлија како би на тај начин изиграо Савезнике који су удвојили своју пажњу према Бугарској влади, нудећи јој за њене услуге задовољење у Грчкој и Србији. Маневар је груб. Савезници би примили интервенцију Бугарске са задовољством, али они не врше никаку пресају у Софији. Бугари су разматрали и проценели још одавно све хипотезе. Они су могли увидети да им и њихов интерес и њихова историја саветују да измене своје држање у корист Савезника. Зависа само од њих хоће ли васпоставити границу Енос-Митлије; коју им је Европа радије признала. Али Бугарска ика потпуно слободна се одлуча, а Савезници немају никакве поклоне да ј ј нуде, пошто они у осталом нису у њиховој руци.

Из Грчке

— Вешање једног војводе —

АТИНА, 5 апр.
 Енглеске власти на Тенедосу, обесиле су муфтију са острва који је био оптужен да је стојао у вези са турским властима у Малој Азији.

Хардек против Ехбера

Последња жртва Максимилијана Хардека, чувеног немачког новинара је Енвер паша.

Неки између нас, вели он, славили су Енвер пашу као митолошког полу-бага.

Тај човек је бесумње одарен извесном физичком храброшћу. Али шта је он учинио? Повео је своју државу сигурним путем у пропаст.

Он је уплео своју државу у рат, који не може довести користи ни Турцима ни Немцима.

Била би велика лудост благосаљати Турску због ове узалудне и по нас бескорисне борбе. Учество Турске у рату не обећава нам ни славе, ни сигурности.

200 милиона

На јучерашњој окупираној седници у гласању је извршено кредит од 200 милиона динара

У свом говору г. министар финансија изложио је потребу овог ванредног кредита с погледом на прилике у којима се данас земља налази. Овај кредит у главном ће се употребити на набавку санитарског и војног материјала.

Односно тражења Финансијског Одбора, да рад главног државног рачуноводства пређе у руке једног парламентарног одбора, министар је изјавио да се свим предлогом потпуно слаже и налази да је такав један парламентарни одбор најбоља гаранција да се сузбију све могуће злоупотребе.

После говора господина министра финансија узео је реч г. Драг. Јоксимовић, (самогласац) говорећи о злоупотребама г. Јоксимовић који је ударно нарочито на то, да је колевка свих злоупотреба, које су се појавиле

Главно Државно Рачуноводство, које је фаворизирало једне а одбијало друге лиферанте.

Као документован пример навео је двојицу наших трговца, који су поднели оферте за набавку брашна и чарапа, а одбијени су само због тога, да би се лиферације могле уступити Самуилу Меламеду и Васи Цанги, ма да су они били много скупљи а нису давали ни бог зна какве гаранције, да ће лиферовање извршити савесно.

После слабе одбране г. министра финансија, који је рекао да је тако морало бити, г. Јоксимовић је додао као дел гата наше владе који је набављао обућу у Америци.

Овај човек није умео до скоро ни себи да купи јобу! — рекао је г. Јоксимовић — а држава му је поверила да обује целу српску војску! —

Приликом гласања, гласало је 105 посланика а сви су гласали за.

Цар на фронту

ПЕТРОГРАД, 5 апр.
 Цар је стигао на фронт војске.

Из Арбаније

— Аустројанци бушкарају. —

„Корнер де Италија“ доноси из Драча, да се аустројанска и турска бушкарања у Албанији једнако понављају и откривају. Али се једнако и развијају о тврду и снажну вољу и патриотну управу Есад пашину.

Кашуна

Сад исжемо ићи домовима драгим...

Када једног дана захоре се речи Отуд са ратишта — Српскога војника:
 „Остварисмо наше лене идеале,
 „И сад леже свуда веници лаворика“

„Готово је дело започето наше,
 „Посејасмо мачем љубав и слободу
 „Сад можемо ићи домовима драгим,
 „Своме завичају и миломе роду“

„Пут нам је слободан, крв се неће лити,
 „По њему су само хумке браће наше,
 „Који на олтару отаџбине драге
 „Драгоцени живот за њу жртвоваше“.

„Њих немо оставит“ нашој браћи тамо,
 „Као споменике минулог рата,
 „Да их подсећају на грваву прошлост,
 „Како ј' Србија гину за слободу брата.“

Прштина, 1915 г.

ФЕЉТОН

Никола Д. НИКОЛИЋ

Нећу да знадем за ране оне Које у борби кравајој стечем, Борех се против душмана клепа! Милости! О, милости! нећу да речем.

Нећу да знадем ни зашта што ми У смелој борби, снагу узима! Нећу да знадем! већ ћу се борит Докле у мени живота има

А кад последња капљица крви Из мога тела на земљу слети Кликнућу: „Збогом јуначки друзи! Душмане! ја ћу тако умрети.“

Тако је и завршио са младачкаким животом. Пок. Ник. Д. Николић рођен је у Врању, 1889 год. Пошто је свршио у истој вароши основну школу, а немајући материјалних средстава за гимназију, због слабог стања својих родитеља, то се реши и ступи у Вој. Зан. Шк. при управи Војног Технич. Завода у Крагујевцу. Одмах у почетку школо-

вања приметило се, да је пок. Никола био бистар и енергичан, код њега је била чвста воља за рад и напук. Нарочито је се одликовао у цртању — туширању — (рад са црном кредом). Још у почетку трезор разреда, све његове радове давала је Управа школска на изложбу. После неког времена појавио се у њему дух песничтва, И на том пољу имао је доста успеха, а што се види из горње песме. Као љак био је увек међу првима. У друштву је радо примао, због своје веселе природе, као и због свог умалног рецитовања декламација, као: „Папучица“, „Камени сватови“, „Мливар“, „Стражар“, „Дон Рамиро“, „Немцима од Саве до Рајне“ и тако даље.

Када је год 1908 завршио Вој. Зан. Школу, августа оде у иностранство, ради усавршавања свога знања у Белгији. Но тежња за завичајем и родитељима

убрза му повратак. После једног и по месеца бављења у иностранству, врати се кући у Крагујевца. Пошто је у то доба ступала јачка чета, на одслужењу свога рова, то се и он реши, и ако није био пунолетан, ступи својевољно у војску. У истој је служио свима за пример. Испит је положио за резерв. официра, са врло добрим успехом. По одслужењу ђачког рока врати се у заводу, где је неко време био цртач, при истој Управи. Додније буде изабран за државног питомца Министарства Народне Привреде и оде у Изерлоу — Немачкој, ради студирања галванопластике

Но не буде те среће да сврши школу, већ на глас о мобилизацији, балканског турског рата, морао је се вратити и ступити са осталим браћом на бранни отаџбине. Као млад официр служио је свуда и на сваком месту за углед. Од Пре-

полца па до Јадранског Мора, борио се храбро — неустрашиво, нарочито је коо својих војника био веома омиљен. Затим је учествовао у свима биткама са Бугарима, а нарочито је се храбро борио и истакао при заузећу „Рајчанског Рида“ те је том приликом предложен и унапређен у чин поручника.

Приликом Арнаутске буне, пок. Никола показао се је достојан син малене, али јуначке Србије. Када је пак трубац са валовите Дрине, затрубио громко: „Народна збор“, када је дошао час, да се ступа у свети рат против непријатеља, Аустројанца, тада је опет пок. Никола ступио у борбене редове, да са осталим браћом брани ово парче српског краљу непопљене земље. Али у овоме рату није био те среће, да се понова врати својим драгим родитељима, већ је у крвавој борби код Лескића мекате — пао, као прави Србин,

за Велику Србију и њене свете идеје. Као што и у самој песми, сам пок. Никола описује — исказује своју мржњу према непријатељу, а себе, ради Велике Србије и њених идеја, радо ставља на свети олтар. После погибије, неки другови пок. Николе, пренели су га заједно са његовим колегом Александром Петковићем, резерв. кап. II класе, званом „чаретом“, који је на истом месту погинуо, у селу Коцељеву, и ту их оба двоје сахрањили у сеоском гробљу.

Пок. Никола био је од оних младића, којима је време било новац, те је стога био пун енергије и љубави, према отаџбини; у грађанству је познат као озобалан младић, у друштву је праман са нарочитим симпатијама. Када је са својим друговима при поласку да каде „опроштајно вече“ и када је том приликом рецитовао своју омиљену декламацију: „Немцима од Са-

ве до Рајне“, од Војислава Илића Млађег, био је бурно поздрављен са жељом, да се сретно врати својим седим родитељима.

Али, и ако је пок. Никола тако видно место заузимао, како у друштву, тако и у грађанству, њега нема сада међу нама, њега нема али име његово остаће дубоко уреzano у срцама нашим, делићемо тугу и бол заједно са његовим седим старинама, гешће мо их и тугу и бол блажити.

Али када се тешки ланци раскину, када већ једном не буде ни једног роба српског, када зора са истока заруди и сунце пошље своје прве јутарње зраке ослобођеној браћи, тада ће се сви у шареном колу ухватити и запевати песму слободне, онда, онда брате Никола повешће се коло и на твојом гробу, поклониће се сеци твојој, а твој ће дух тада причити целом колу, о крвавој борби на Церу и страшном поразу аустројанском.

Има људи у Албанији који се дају поткупити и наговорити; но ти исти људи нису постојани ни верни; они се за час поколебају и прме мито од противне стране! Тако се ево дешава, готово увек, да Аустрија плаћа фукару у Албанији да открива њену закулиску акцију у тој истој земљи. Тако је и са оружјем и муницијом. Она шаље војрем преко Трста у Скадар и Медува да се подели Арнаутима против Србије, а они то исто оружје односе у Црну Гору да се употреби против Аустрије.

Свете жртве

— † Др Виљем Рот —
Буприја, 5-IV 1915 г.
Можда је зла судба хтела да се јучерњим даним заврши и један млад живот. Престал је да куца једно младо срце пуно наде и идеала од кога смо ми толико очекивали. Нестало је из наше средине човека, који нам је толико доброту учинио у најтежим приликама, који је својим радом и спремом то

Пред крахом

— Непокојство у Бечу. — Граф Тиса. — Граф Андраши. — Затегнутост између Беча и Берлина. —
БУКУРЕШТ, 6 априла. — Граф Тиса стигао је у Будим Пешту по повратку из Беча, где је имао више разговора са члановима аустријске владе односно будућег држања монархије. Шефови разних политичких странака саветовали су графу Тиса о погребу закључења мира.

Ситуација почиње бивати све тежа и тежа, и у политичким круговима предвиђа се да ће Италија неминовно ући у акцију. Граф Андраши више не крије своје непокојство. Г. Бетман Холвег је неопустљив односно жртва које има да поднесе Аустрија да би Италија остала неутрална; он је напустио идеју о путу у Беч због непоколебљивог држања Фране Јосифа.

У ропству код Руса

— Доживљаји једног аустријског официра. —
Под тим насловом доноси бечки „Таболат“ допис о доживљајима једног аустријског официра, заробљеног од Руса, коме је ишло за руком да побегне из ропства. Допис је веома интересантан и најбоље демантује, све оне лажи, које о некаким руским зверствима распрострањују немачки листови и агенције.

Била је мрачна ноћ и једва се могао разликовати пријатељ од непријатеља. У освитку зоре био сам упућен у Брческо, где су ме стражари — руски болничари, пошто сам био лако рањен, врло усрдно и брижљиво неговали. Спавали смо на слами, постела није била и делили братски по двеје једну велику руску конзерву, као дневни оброк. Руси су мењали свој положај и ја добијем наређење да се кренем северно ка Тарнову. Командант транспорта био је врло хуман и, с обзиром на моје бедно здравствено стање, учини ми по молби, да путем колима; истина на путу су ми чешће досађивали руски војници; један ми од њих узео јахача штап, који је за мене био од врло велике вредности — као успомена. На срећу највише одмах на једном руском официру, коме сам морао да се пожалим због немалог случаја. Војник извуче од њега неколико диновских шамара и ја добих штап; и једно и друго ме је јако обрадовало и ја морам и у овој прилици да признам, да су се руски официри понашали

лико живота од сигурне смрти спасао; нестало је човека који је био тако омиљен због своје скромности и повучености. Ниједан позив није одбио, већ је са вољом свуда стизао не штедећи ни своје време одређење за одмор. После толико тешко прележаних дана, страшна болест покоси и ову младу душу.

Не можемо а да овом приликом не споменемо нехат љупрске болнице, која се могла мало више заузети за овог спремног лекара, који јој је био десна рука. Зар се није могла њему дати засебна соба?

Него је морао лежати у соби, у којој је било отам њега још 18 болесника. У тавом кужном ваздуху о стављен сам себи требао је оздравити један лекар који је својим неуморним радом толико задужио управу ове болнице.

Грађани љуприски су смрћу овог лекара који је био не само лекар, већ и друг, брат у сваком погледу, претрпели неизгладама удар. Нека је мир пепелу његовом.

један Аустријанац. Ја сам сматрао за најнаметније да сетањем у свом скривеном кутку и напустио сам га тек овога дана кад се руска стража повукла. И 20 децембра ја се кренух на пут од села до села у селачкој одећи намерајући на руске војнике и стацијују врло често заједно са њима. Једном су ми украли обућу, што ми је било одвећ непријатно, јер сам морао да идем бос по снегу и да латим страховито, хранећи се притом само са кромпирима и цвеклом, које сам копао из земље. Најзад сам стигао у Фрижтак, педесет километара од Тарнова, где сам свратио код једног пољског Чивутина, коме сам се поверовао и од кога сам добио све што ми је потребовало: топло јело, одело и обућу.

На томе моме путовању два пута сам био ухапшен од Руса као шпијун; на рећу увек сам играо са успехом улогу галицијског сељака, који је због туберкулозе био неспособан за војску. Изгледао сам, наиме, врло рђаво и то ми је помагало за руком. Дошао сам и у Јасло и у Дуклу, чак и близу кланца Дукла. Било је страшно, нигде да се провучем кроз руски фронт — свуда су милели као мрави. И ту, на вису кланца, провео сам Бадње вече.

Затим сам се кренуо натраг и прелазећи исти страшан пут стигао у Фрижтак, па онда опет пошао у Јасло, где сам већ био, изгубио сваку наду на ослобођење. И баш ту срећни удељ учини да највише на једног старијег господана, чије ми је лице узлеало тако много поверења. Ја се одлучих да му се представим; он ми се представи такође као саобраћајни чиновник на железничкој станици у Лавову и обећа, да ми помогне. На срећу имао је руски пасош и могао је да ме поведе са собом као слугу. Од силне радости хтео сам да загрлим старог постојана; главна брига је прешла. И ми поштом опет у Дуклу — у там шћу руску команду, где смо дебили врло добро да једемо, па чак и кола за даљи пут. Мој је заштитник издејствовао од руске команде једног војника као пратноца због сваке евентуалности. Најзад пређосмо преко планина и спустисмо се у Киханију, на самој мађарској граници, где је већ био предњи руски фронт. Поред фронта водио је пут у Елзонагоњ, с ову страну границе. Ту је била главна руска стража, и баш кад смо ми стигли изненадно вађоше из Русе два наша драгонера; Руса опалише, на срећу не погодеше ништа, и драгонери се изгубише у галопу. Ми смо сад већ знали правац у коме ћемо наићи на наше и продужисмо пут.

И заиста срећа је хтела да после две миље сретнемо у Бартфелду не само наше трупе, већ и Хусаре. Ја сам био просто блажен и упућат се с мојим заштитником право команданту једне наше армије.

И тако сам био опет међу нашим, благодарни не поквареној и непропиљивој души руског војника. Прев. Воранов.

МАЈОР И СЛУЖИТЕЉКА

Од господина Живана Павловића добила смо једно претеће писмо, у коме он тврди да његова жена Марија Павловић, живи с њим спокојно 15 година и

и да је напис горњи скроз неистинит, па за то прети багнати.

Изајављујемо ово: 31 марта 1915 године добила смо карту из Битоља све садржине. Објекти написа „Мајор и служитељка“ налазе се у Битољу а не у Скопљу. Слабија страна пописана је код полиције и плативена 100 динар месечно. Стоји у живој преписци са мучком Жаком који надзирава као поднаредник телеграфско-телефонску линију у Младеновцу.

Изгледа по писму да је Жика напустио службу, па отишао у Београд да тражи „жену“ а она се уби пишучи му, да је сад илја никал цајт, кад могу да заштеде коју пару.“

РУСКА ОФАНЗИВА

На Кавказу

ПЕТРОГРАД, 5. априла. — Званични коминике кавкаске војске. — 4. ов. м. у правцу морске обале продужила се топовска и пушчана палба. Не јављају ни за какве промене на другим деловима фронта.

ФРАНЦУСКА ОФАНЗИВА

Извештаји са фронтова

ПАЗИЗ, 5. априла. — Званични коминике од 4. априла. Ноћу између петка и суботе, код Нотр Дам-де-Лорет, одлучно смо задржали три непријатељева против-напада, која су била мање снажни него ли они од прошле ноћи.

У долини Ена наша артиљерија бомбардовала је пешине Пасли, које су служиле као заклон немачким трупама. Узастопне експлозије сведоче, да се ваздух срушило.

У Шампани, северозападно од Перта, непријатељ је бацно у ваздух две мине у близини наших рогова, и заузео два отвора. Ми смо га одмах из једног од њих истерали, али је он други задржао. Непријатељ није заузео ни један наш ров. Недалеко од тог места, северно од Менила, напад на један истахнути део наше брбне линије био је лако одбијен.

Јављају за артиљеријску борбу у Бевру.

У пределу шуме Мортмар није било никакве цешадиске акције ни јуче ни данас.

У Вогезима имали смо осетних успеха на обема обалама Феште. На северној бали докопали смо се васа Силакер Вазен и Мезереа, испали смо у дољицу која води к Фешти на јужној обали.

Наши ловци после једног бриљантног напада, заузели су врх Шпенфериткофа, 1235 метара висине, највиша тачка која раздваја две долине, које се сучељују у Мезере.

Један енглески авијон сбрио је један немачки аероплав у Белгији код Безенга. Аероплав је пао међу наше редове. Пилот је погинуо, осматрач је заробљен. Један наш дирижабл бомбардовао је станицу и авијатичарско склониште у Фрајбургу и Бризгави.

Дневне вести

Виспозе г. Пашича

Јављају нам из Ниша да ће данашња скупштинска седница бити оглашена за тајну. На овој седници г. Пашич ће изнети свој експозе о спољној ситуацији.

Енглески лекари

Јављају нам из Солуна; Више од 100 енглеских лекара, болничара и болничарки стигло је овде. Они путују за Србију.

Првостепени суд

Г. Министар Привреде, наредио је Првостепеном суду за град Београд да се исели из зграде Хидротехничког одељења, где се сада налази; пошто је зграда потребна Министарству Привреде.

Нова марке

Кроз дан-два пустиће се у саобраћај нове марке са ликом Краљевим у рову.

Једна умесна наредба

Г. Министар Унутрашњих Дела наредио је свима полицијским властима да строго воде рачуна да дрогеристе и апотекари не дижу цене својим артиклима.

А и „Битољске Новине“ од 2. априла доносе ову белешку:

„Зихвалност“

Г. Сима Николић артиљериски мајор из Битоља, за успомену на своју преминулу супругу Јованку бив. чланицу „Битољске Женске Подружине“, уписао је за члана добротвора исте подружине са улогом од 100 динара.

Дакле и Мара и г. мајор су у Битољу и грема томе се види колико је напис био веран, ма да њен муж Живко прича о неком моралу и т. подобно. А века и дође ми немо га дочекати као што треба.

— Свилајнац умовају се да се јаве секретаријату Општине Београдске ради извесног саопштења.

Белешке

ТРАЖИ СЕ СТАН. Стан са две собе и предсобљем у Новом Селу тражи се привремено док рат траје, ко има за изданавање нека се јави уредништву овог листа или М. Стојановићу писару кварта врачарског.

Ко жели да се задовољи добрим пићем: природним вином и ракијом, добрим коњаком, пивом и ладним јелима: уживком славнином, сиром, кобасицама, шумкама ит.п. по најумеренијој цени тај нека сврати у радњу Лазе П. Јефтића у Мекеницајеву ул. 61 на углу Невесињске улице.

Књижевност

„Дело“

Готова је свеска за 1. април и разашље се претплатницима и повереницима. Садржај свеске је одабран и савремен. Њој се налазе чланци: „Парламентаризам и рат, од Л. М. „Хеј Словени“, драмска епизода од Р. Ј. Одавића; „Југословени у Аустро-Угарској рат“, од Ј. Бањанина; „Београд под владом султана Сулејмана од Т. Стефановића — Вилоског; „Наша национална област на западу“, од М. М. Косић; „О узорцима акције на злато од др М. Стојановића. Етим долазе: Политички преглед, Књижевни преглед и Б. лешке.

Преплата на „Дело“, ко износи 16 динар годишње, плаже се једино администратору у Нишу, или код поредени. Свеска једна стаје 0-60 динар.

Дела Перићева

— РОМАН ИЗ БЕОГРАДСКОГ ЖИВОТА —

— Драги господине брате нема ту али Јер, кад сам и сувише млада за многе ствари, онда сам тек, такоје, млада и за брак. Слушај Ј: нисам дете и ја нећу да ти мени говорим као неком детету. Ствар је озбиљна, зато разговарајмо се озбиљно. Ја те мислим да је брак тако навина ствар, ја те мислим такође, да је брак једна цветна ливада пуна најшаренијег цвећа, по којој ћу ја ићи. Ја знам, ја сам читала о браку. Пре неколико дана баш ми је дошла до руку књига о браку и слободној љубави. У тој сам књизи наша многе ствари, користе за једну младу девојку, а које се из неких срамежљивости крију. Да да. Такви су ваши родитељи. Они више воле да своје дете турну у брак и неопавештвени га и многим и многим стварима које једна неискунска душа треба да зна при ступању у брак. Нашим родитељима је стало само до тога да нас изгурају из куће, а после трљају главу како знаш, ко веће кад те висам питао кад си те рећ о, нећу да те питам ни кад те удајем. А, господине брате, тако је то.

И онда да ли је чудо, што тако често срећемо на улица жону бледу и увелу. Ико је још млада ико можда још није завршила своју двадесету годину ледена смрт већ је над њом раширила своја крила и заманула својим косом, да је покоси баш онда када она улази у живот. А знате ли

због чега? Не знаге, и бар нећете да знате. За господине Павле Перић што утудана улази у бра где је чека го. подин му са катаром, или што најчешће са каквом вичном болешћу, коју крпио а не лечио. А ка би се ми питали овога си га не би било, јер ми не би обесиле првом о вр већ би прво испитале његову душу, срце и — а рвање. Мислутим, родитељ како чине? Просто те и туре човеку, само ако он хоће. — Лела Перић говорила је брзо и свабеше заруменила. Од јакгестикуларања при говор фризура јој беше напавна очи које су овога путевале неком чудном втром.

Павле Перић био је изврн. Није умео да нају први мах речи. Ваде да је његова сестра у прву, гла ипак, није смео јој да за право, није сме да призна да је у праву. О је познавао своју сестру, знао је, да би тада начирила лом у кући. Преша је неколико пута преко себе и прешаљо шта л одговори Лели: Лела је врло добро то учила и ћутања је. И она је познавала своог брата добро. Она је погала његове масли и ни искуства је знала, да ј најбоље да га остави ни миру, да смисли одговор према да је унапред знала да ће га на крају крајев придобити за своју ствар. Та Павле Перић је њу такволе!

С болом у души извештавамо све покојнике и наше пријатеље, да је наш племенити, мил и никад незаборављени отац

Ернест Ајхштет
КЊИЖАР

преминуо 2. о. м. у 54 г. свога живота, у Нишу од опаке болести несагав тифуса где је и привремено сахрањен. Београд, 4. априла 1915 год

Ожаловшени: син Ернест Ајхштет (млађи), књијар; снаја: 109 — Инка и остала породица. 2-2

„Стража“ прима огласе по умереној цени

Наш никад непрежаљени и незаборављени син, супруг, брат, отац, ујак девер и стрци

Љубомир П. Ђешевић
економ, војни обвезаник II поз. IV пука „Стевана Немца“ ратник, целог Балканског рата, тако исто и овог сада, извршен, намучен и напавен бранећи своју отаџбину: са својом браћом и друговима од вековног непријатеља Српства; разболе се и пуштен кући на кратко боловање испусти своју племениту душу 24 пр. месеца у наручју свог старог оца, супруге и деце.

Ивањка, 2 априла 1915 год.

ЗА НАВЕК ОЖАЛОШЋЕНИ:

Отац Петар, економ, супруга Милица; деца: Рада, Радивоје, Рајка, Милка и Радван; брат Велимир жанд. наредник, синја Перка, синови: Милорад и Ратибор, синовица Лепосава; сестра Миљева, сестрици: Влада и Воја, сестричак Живко. 2-2